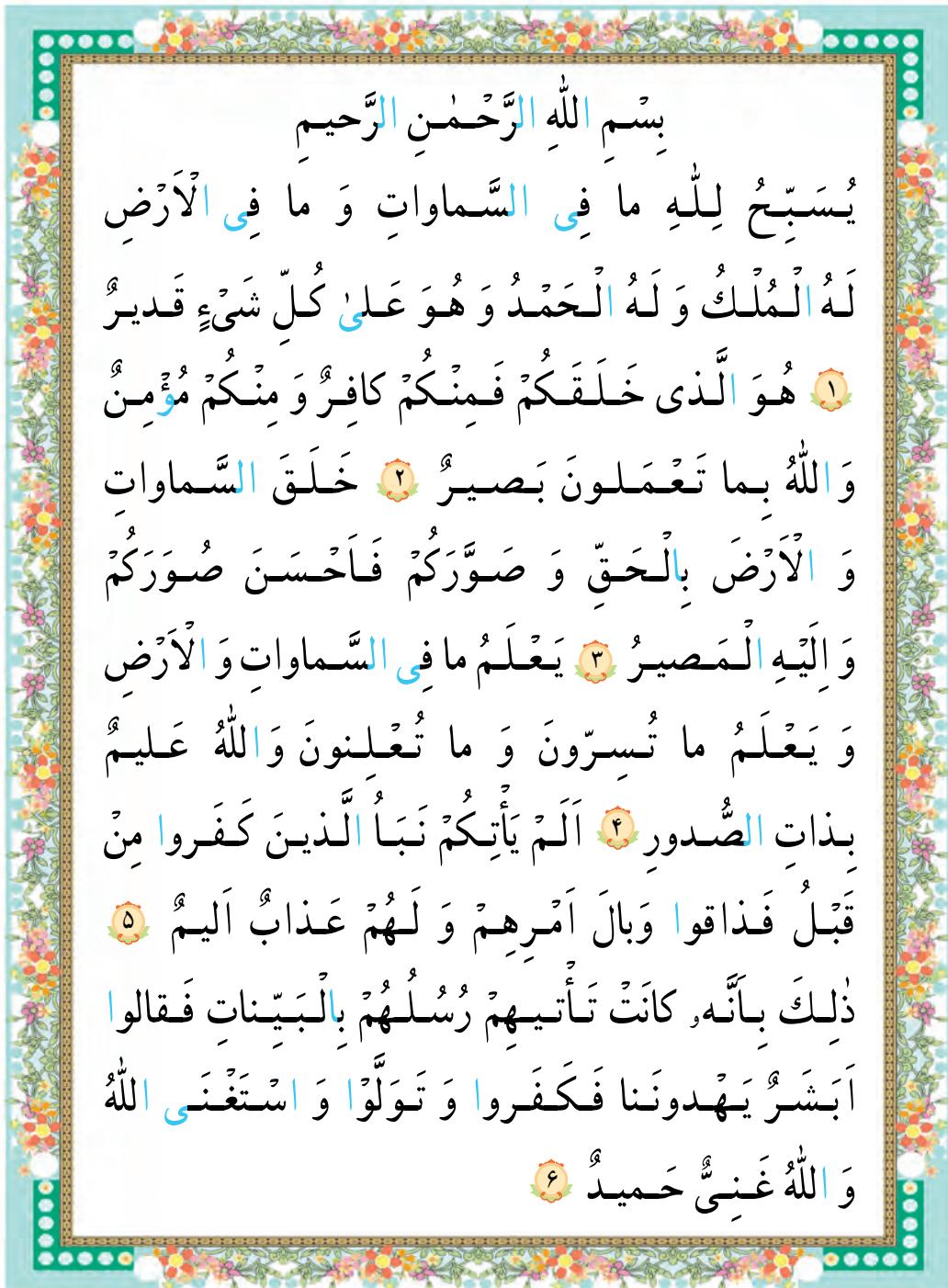

درس دوم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱ تا ۶ سوره‌ی تَغَيْبُن را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

خدا هر کاری را که می‌کنید، می‌بیند.

سوره‌ی تغابن، آیه‌ی ۲

آیا می‌توانید سیب خود را در
جایی بخورید که هیچ‌کس نبیند؟!

به نظر شما کسی موفق می‌شود؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس
پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

همان‌طور که می‌دانید، صدای‌های آبی در آخر هر سطر خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صدای‌ها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شوند.

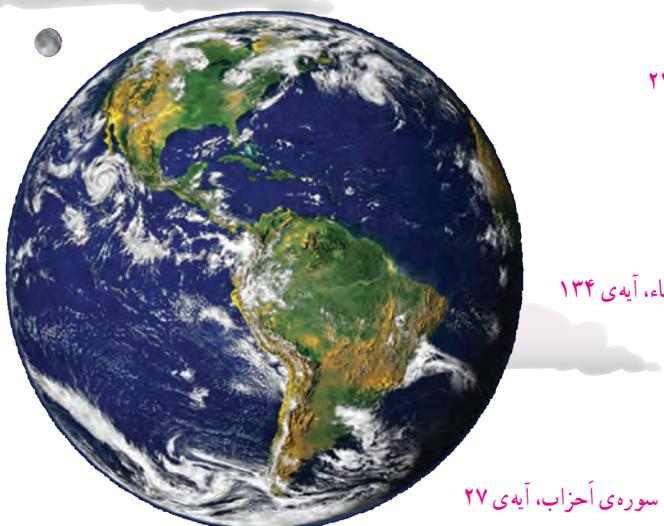

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا نوار گوش کنید؛ با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید و به وقف بر حرکات توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۲۴

و خدا شنای دانا است.

۲- وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۱۳۴

و خدا شنای بینا است.

۳- وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

سوره‌ی أحزاب، آیه‌ی ۲۷

و خدا بر هر چیز توانا است.

۴- وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ

سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۷۲

خدا مردان و زنان مؤمن را به بهشت‌های (زیبا و پر نعمت) وعده داده است.

◀ تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- سَمِيعٌ :	☐ شنوایا	☐ دانا
۲- عَلِيمٌ :	☐ شنوایا	☐ دانا
۳- بَصِيرٌ :	☐ توانایا	☐ بینایا
۴- قَدِيرٌ :	☐ توانایا	☐ بینایا

◀ تمرین دوم

این دو عبارت قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی تحل، آیه‌ی ۷۰

۱- إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۗ

قطعًا ی ... است.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۱۱

۲- وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۚ

و او ... ی ... است.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صَلَّی اللہ علیہ وآلہ:

برتری قرآن بر دیگر سخنان، همچون برتری خداست بر خلقش*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقّت کنید در حالت وقف، حرکت آخر عبارت را نخوانید.
خوب است آیات درس را شبیه قرائت الگو (کتاب گویا یا نوار) تمرین کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۷

۱- خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۲۳

۲- وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

سوره‌ی إسراء، آیه‌ی ۵۳

۳- إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلنِّسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا

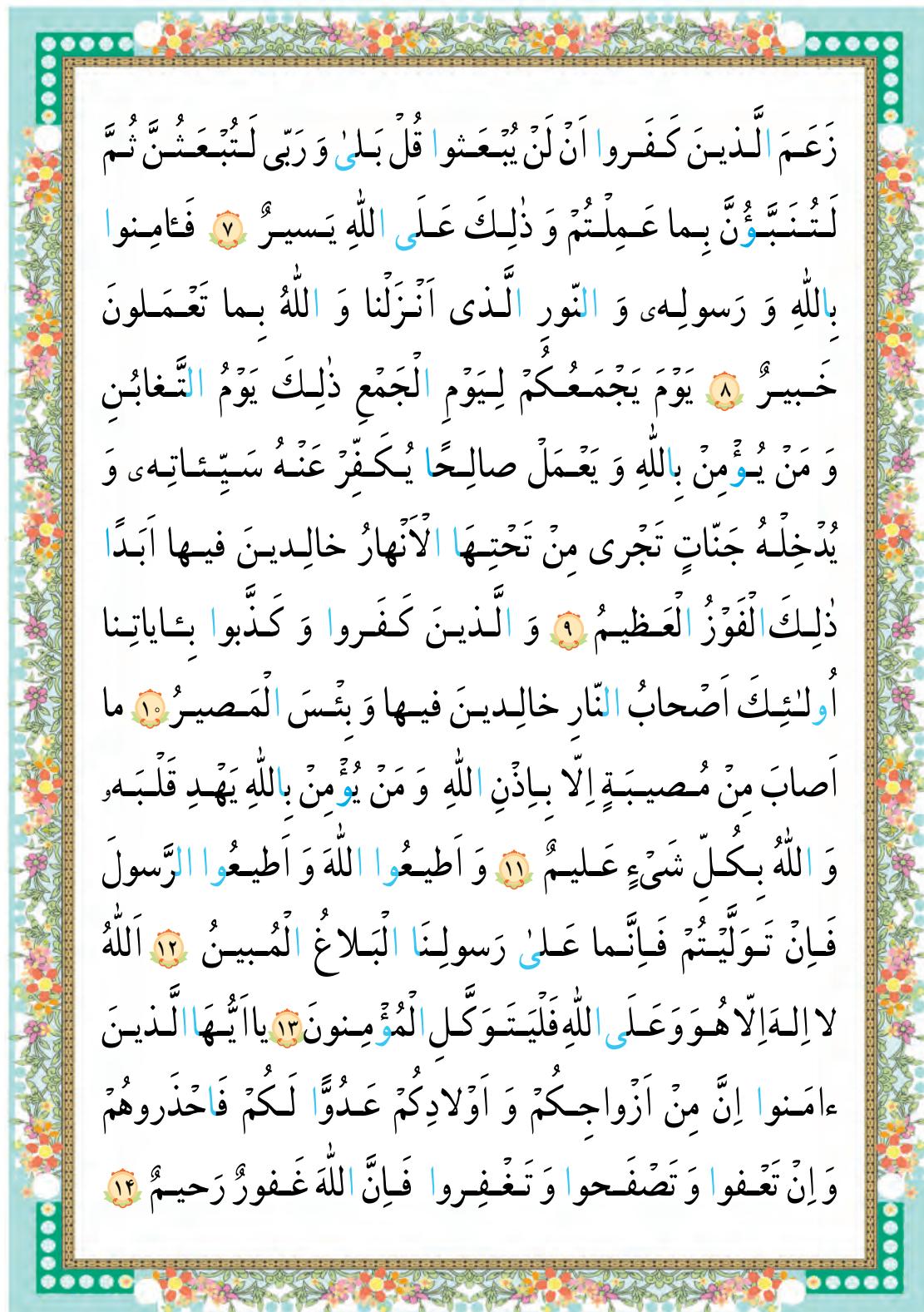
تمرین سوم

در عبارات تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید وصل کنید.

هر روز مقداری از آیات ۱۴ تا ۷ سوره‌ی تَغَائِن را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه قرائت الگو (کتاب گویا یا نوار) بخوانید.

فعالیت

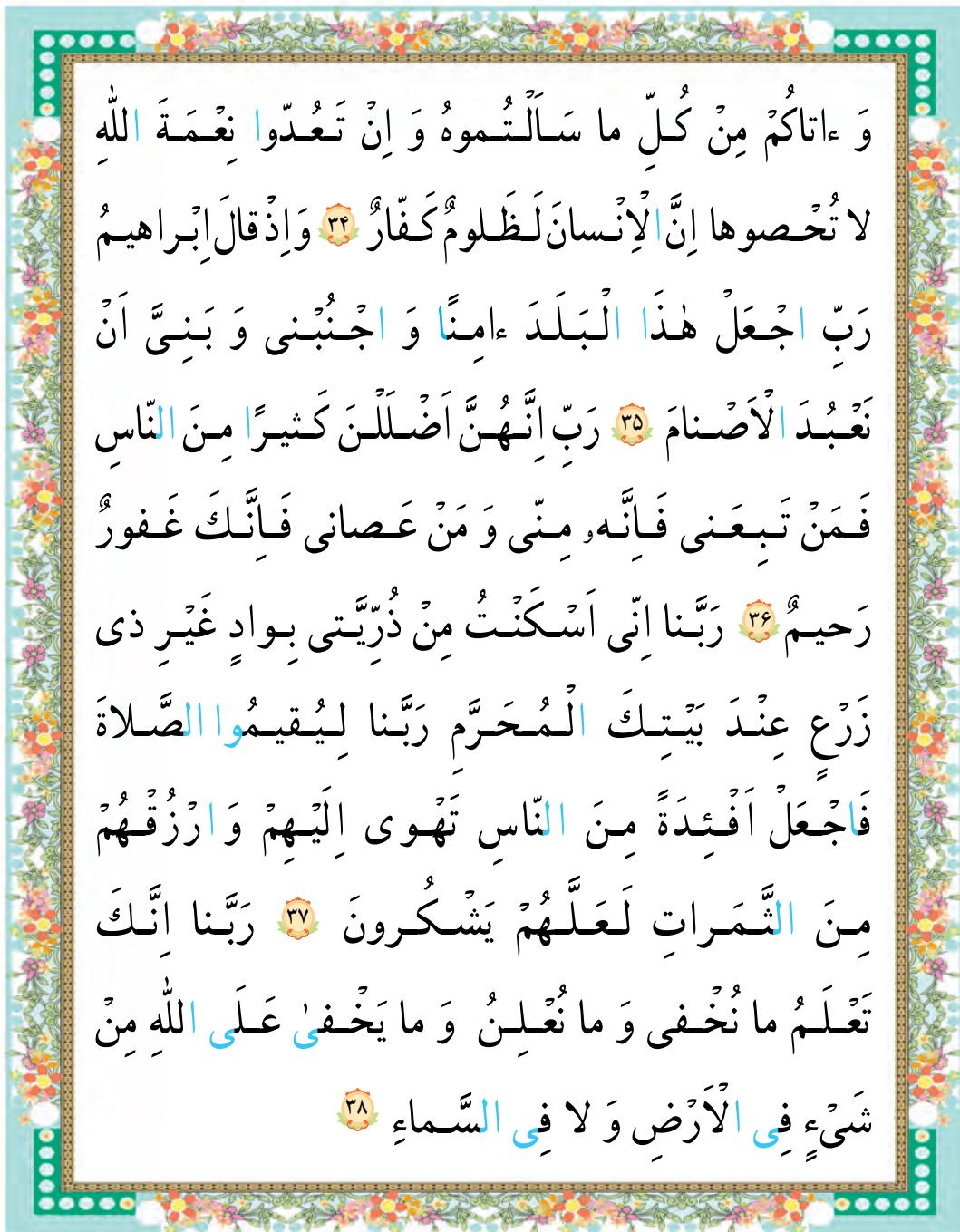

درس سوم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۳۴ تا ۳۸ سوره‌ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

◀ تمرین دوم: هر یک از شما با انتخاب معلم، یک یا چند سطر از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

اگر بخواهد نعمت‌های خدا را بشمارید

آنقدر زیاد است که نمی‌توانید.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

همان طور که می‌دانید، صداهای آبی «ه، ه» در آخر سطر خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صداها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا نوار گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با کتاب گویا یا نوار بخوانید و به وقف بر حرکات توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- أطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

اطاعت کنید از خدا و پیامبر.

سوره‌ی آنفال، آیه‌ی ۲۰

۲- فَلَهُ أَجْرُهُ وَعِنْدَ رَبِّهِ

پس پاداش او نزد پروردگارش است.

۳- أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافِ عَبْدَهُ

آیا خدا کافی نیست برای بنداهش؟

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۳۶

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- آجر : پاداش‌ها پاداش

۲- اطیعوا : اطاعت کردند اطاعت کنید

۳- عَبْدٌ : بندگان بند

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی مریم، آیه‌ی ۳۰

۱- قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ

گفت: قطعاً من ... می ... هستم.

سوره‌ی شراء، آیه‌ی ۱۰۹

۱۰۹

۲- إِنَّ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

نیست ... من ... بر ...

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۴

۳- قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

بگو ... از ... و ... از ...

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

قرآن هرچه خوانده و شنیده شود، هرگز کهنه نمی‌شود.*

 قطره
 اما
 دریا

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر عبارت را نخوانید.
خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۳۶

۱- نِبَّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۷۷

۲- فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۳

۳- وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

۴- فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها وصل کنید.

هر روز مقداری از آیات ۴۸ تا ۳۹ سوره‌ی ابراهیم را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید و سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

فعالیت

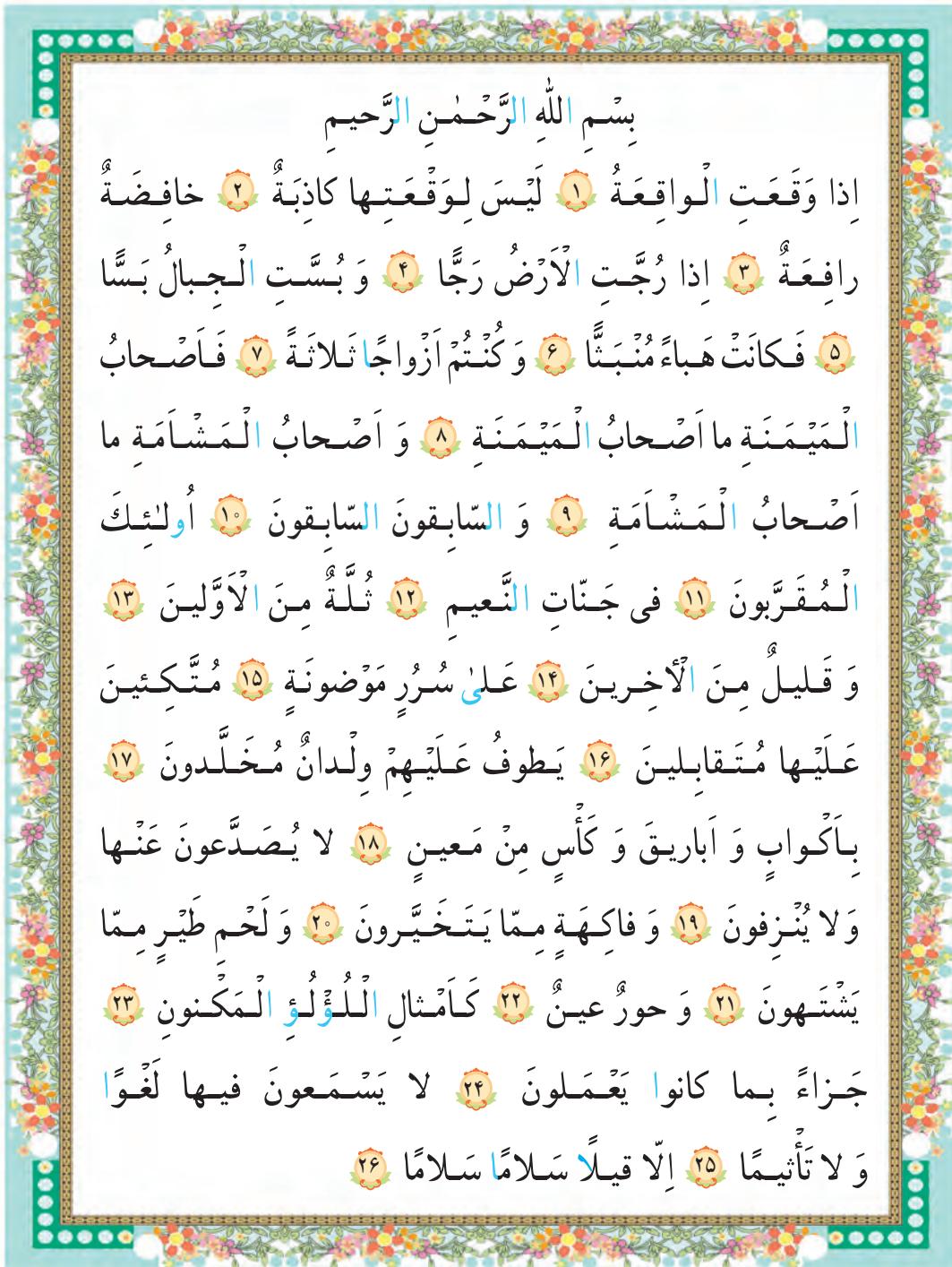

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلٰى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
 إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ٤٩ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمًا الصَّلَاةِ وَ
 مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ٥٠ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ٥١ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ
 غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُوَخْرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشَخَّصُ
 فِيهِ الْأَبْصَارُ ٥٢ مُهْطِعِينَ مُقْنِعِينَ رُؤُسِهِمْ لَا يَرَنُّ
 إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءُ ٥٣ وَآنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ
 يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرُنَا
 إِلَى أَجَلِ قَرِيبٍ نُحْبَرْ دَعْوَاتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ
 تَكُونُوا أَقْسَمُتُمْ مِنْ قَبْلِ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ٥٤ وَسَكَنْتُمْ
 فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ
 فَعَلَنَا بِهِمْ وَضَرَبَنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ ٥٥ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرُهُمْ
 وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبالُ ٥٦
 فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفًا وَعَدِهِ رُسُلَهُ وَإِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ
 ذُو انتِقامَةٍ ٥٧ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ
 وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ٥٨

درس چهارم

جلسه‌ی اول

◀ تمرین اول: آیات ۱ تا ۲۶ سوره‌ی واقعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

حروف‌های آسمانی*

مرد بت پرست آهسته کفشهایش را پوشید و به اطراف نگاه کرد تا دشمنان پیامبر، او را نبینند. می‌خواست در تاریکی شب به نزدیکی خانه‌ی پیامبر برود و صدای قرآن خواندن او را از نزدیک بشنود. وقتی از پیچ کوچه گذشت چند نفر از بت پرستانِ ثروتمند مکه را دید که با هم صحبت می‌کردند.

یکی از آن‌ها می‌گفت: من شنیده‌ام بعضی از مردم شب‌ها برای شنیدن صدای محمد، به نزدیکی خانه‌ی او می‌روند؛ ما باید جلوی این کار را بگیریم.

دیگری می‌گفت: من تا حالا سه نفر را شلاق زده‌ام، باز هم اگر بیینم کسی به آن‌جا رفته است او را سخت تنبیه می‌کنم!

آن مرد آرام آرام از آن‌ها فاصله گرفت و بدون آن که او را بینند در تاریکی شب ناپدید شد. او می‌خواست هر طور شده در آن شب خود را به نزدیک خانه‌ی پیامبر برساند و سخنان او را با گوش خود بشنود.

از خانه‌ی پیامبر صدای دل‌شنینی به گوش می‌رسید: «رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا تُخْفِي وَ مَا تُعْلِمُ»**

آن‌چه پیامبر می‌خواند مثل صدای جویبار لطیف بود. آن مرد چشم‌هایش را بست و خوب گوش کرد. حرف‌ها آن قدر زیبا و عمیق بود که او احساس کرد سخنان پیامبر او را به سوی آسمان می‌برد. با خودش گفت:

هرگز یک انسان نمی‌تواند سخنانی این چنین زیبا بگوید!

چشم‌هایش را باز کرد و به آسمان خیره شد، ماه می‌درخشید و ستارگان چشمک می‌زدند. مرد بت پرست از جایش بلند شد و زیر لب گفت: با آن که به راستی نمی‌دانم او پیامبر است یا نه، اما این حرف‌ها چیزی جز حرف‌های آسمانی نیست!

ناگهان به یاد دوستان بت پرست خود افتاد. به اطرافش نگاه کرد و در تاریکی کوچه، سایه‌هایی را دید. با شنیدن آیات قرآنی ترسیش فرو ریخته بود. بلند شد و به سوی سایه‌ها رفت. چند نفر با صورت‌های پوشیده در گوش‌های نشسته بودند. به طرف آن‌ها رفت و گفت: شما این‌جا چه می‌کنید؟ آیا شما هم برای شنیدن سخنان خدا از زبان محمد به این‌جا آمده‌اید؟!

صدایی در تاریکی به گوش رسید: آری! صدای او را شنیدیم، به همه‌ی خدایان سوگند که هرگز سخنی این چنین شنیده‌ایم!

مرد بت پرست نزدیک‌تر رفت و پارچه‌ی روی صورت یکی از آن‌ها را برداشت و او را شناخت. هر دو به یکدیگر خیره شدند.

* به نقل از کتاب آموزش قرآن (۳) اداره‌ی کل پرورش بنیاد شهید انقلاب اسلامی.

** پروردگار! تو می‌دانی آن‌چه را که ما پنهان و یا آشکار می‌کنیم — سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۸.

مرد بپرست گفت : من از ترس شما پنهانی به اینجا آمده‌ام.

دوستش گفت : ما هم پنهانی آمده‌ایم.

حالا چند مرد در کنار هم ایستاده بودند و از یکدیگر نمی‌ترسیدند. یکی از آن‌ها گفت : دوستان، آیا شما

هم حقیقتی بزرگ را در سخنانِ محمد احساس می‌کنید؟

همه با هم پاسخ دادند : آری!

همان طور که می‌دانید، نقطه‌های آبی (یا توخالی) «ة، ة» در هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این نقطه‌ها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، این نقطه‌ها و حرکت آن هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید و به وقف بر «ة» و «ة» توجه کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ

و زمین خدا وسیع و پهناور است.

۲- عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

دانای نهان و آشکار

۳- كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ سوره‌ی بقره، آيه‌ی ۲۴۹

چه بسیار گروه کمی که پیروز شوند بر گروهی بسیار، با خواست و اجازه‌ی خدا.

۴- وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ۸ سوره‌ی غاشیه، آيه‌ی ۸ تا ۱۱

فی جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۱۰ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةٌ

چهره‌هایی در آن روز شاداب و با طراوتند ۸ و از سعی و تلاش خود خشنودند ۹ و در بهشتی عالی جای دارند ۱۰ که در آن هیچ سخن لغو و بیهوده‌ای نمی‌شنوند. ۱۱

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اَرْضٌ :	☐ زمین	☐ آسمان
۲- عَالِمٌ :	☐ توانا	☐ دانا
۳- غَيْبٌ :	☐ آشکار	☐ نهان
۴- قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ :	☐ بسیار	☐ کم
۵- كَثِيرٌ، كَثِيرَةٌ :	☐ بسیار	☐ کم

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا

و ياد کن ... ت را

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۷

۲- قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ

بگو بهره و توشی ... است.

سوره‌ی فاطیر، آیه‌ی ۳۸

۳- إِنَّ اللَّهَ عَالِمٌ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ

آسمان‌ها ... و ... قطعاً ... است.

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله :
هر که خواهان علم گذشتگان و آیندگان است،
در قرآن کاوش و جست و جو کند.*

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید قاعده‌ی وقف را در آخر آیات رعایت کنید.
خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور آن‌چه که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۵۸

۱- وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ

سوره‌ی حلقه، آیه‌ی ۱۳

۲- فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۳۰

۳- لِلّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ

تمرین سوم

در عبارات تمرین فوق، دور حروف ناخوانا خط بکشید.

هر روز مقداری از آیات ۲۷ تا ۵۷ سوره‌ی واقعه را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید.
سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

فعالیت

وَاصْحَابُ الْيَمِينِ مَا اصْحَابُ الْيَمِينِ ۚ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ
 وَ طَلْحٌ مَنْضُودٌ ۖ وَ ظِلٌّ مَمْدُودٌ ۖ وَ مَاءٌ مَسْكُوبٌ ۖ وَ
 فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ ۖ لَا مَقْطُوعَةٌ وَ لَا مَمْنُوعَةٌ ۖ وَ فُرُشٌ
 مَرْفُوعَةٌ ۖ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ۗ فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ۚ
 عُرْبًا أَتَرَابًا ۚ لِاصْحَابِ الْيَمِينِ ۚ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۖ وَ
 ثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۖ وَاصْحَابُ الشَّمَالِ مَا اصْحَابُ الشَّمَالِ
 فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ ۖ وَ ظِلٌّ مِنْ يَحْمُومٍ ۖ لَا بَارِدٌ وَ لَا
 كَرِيمٌ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتَرَفِّينَ ۖ وَ كَانُوا يُصِرُّونَ
 عَلَى الْحِنْتِ الْعَظِيمِ ۖ وَ كَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا
 تُرَابًا وَ عِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعَثُونَ ۚ أَوْ إِبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۚ
 قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمٌ
 مَعْلُومٌ ۖ ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ۖ لَا كِلُونَ
 مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقْوَمٍ ۖ فَمَا لِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۖ فَشَارُبُونَ
 عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ۖ فَشَارُبُونَ شُرْبَ الْهَمِ ۖ هَذَا نُزُلُهُمْ
 يَوْمَ الدِّينِ ۖ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ۖ